

COMPANIA NAȚIONALĂ DE CĂI FERATE „CFR” -S.A.

Registrul Comerțului J/40/9774/1998, CUI : RO 11054529
Bd. Dinicu Golescu nr. 38, sector 1, București, România
www.cfr.ro; e-mail: OfficeCFR@cfr.ro; cod poștal: 010873
Tel.: 021 319 24 00; Fax: 021 319 24 01; Tel CFR: 122001

SR EN ISO 9001:2015 Certificat SMC Nr. 301
SR EN ISO 14001:2015 Certificat SMM Nr. 114

F

Direcția Tehnică
Biroul Metrologie și Protecția Mediului
Nr. 8/5/109/02.03.2022

RAPORT DE ACTIVITATE PRIVIND PROTECȚIA MEDIULUI AL C.N.C.F. „CFR” - S.A. PENTRU ANUL 2021

I. Sistem de management calitate-mediu (SMCM) și sistem de control intern managerial (SCIM)

Menținerea certificării sistemului de management integrat calitate - mediu

Pe parcursul anului s-au desfășurat activități specifice pentru menținerea și îmbunătățirea sistemului de management calitate-mediu (SMCM) certificat AFER al companiei.

CNCF „CFR” - S.A. deține certificat privind implementarea și menținerea:

- „Sistemului de management al mediului” conform cerințelor standardului SR EN ISO 14001:2015 (Certificatul AFER nr. 114, data certificării curente 17 decembrie 2019).

Cele două certificate sunt valabile până la data de 16 august 2022, în condițiile supravegherii exercitate de OCSM – AFER și sunt emise pentru întreaga companie.

În perioada iunie - octombrie 2021, în cadrul etapei a II-a de supraveghere a sistemului de management calitate-mediu, OSCM-AFER a efectuat 3 audituri care s-au desfășurat la Sucursale Regionale C.F.: Timișoara și Cluj și la Centralul companiei. În urma acestor audituri, certificatorul a decis menținerea certificării sistemelor de management acordate CNCF „CFR”-S.A.

II. ACTIVITĂȚI PRIVIND PROTECȚIA MEDIULUI la C.N.C.F. „CFR” - S.A.

Având în vedere Obligațiile de conformare impuse de legislația aplicabilă în domeniu, în vigoare, CNCF ”CFR”SA desfășoară activități, derulate în colaborare cu toate structurile organizatorice din companie, cu S.R.C.F. 1-8, dar și cu autorități /organisme cu atribuții specifice (MMAP, ANPM, ANAR) și parteneri externi (OTF, elaboratori de studii de mediu) pentru aplicarea, implementarea și respectarea prevederilor legale în domeniul protecției mediului.

II.1 Elemente și factori de mediu. Monitorizarea factorilor de mediu

II 1.1 Evaluarea și gestionarea zgomotului feroviar

Compania Națională de Căi Ferate „CFR”- S.A., în conformitate cu obligațiile prevăzute în Legea nr. 121/2019 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant, de a elabora hărți strategice de zgomot pentru căile ferate, precum și planuri de acțiune care cuprind măsuri de reducere a zgomotului produs de traficul feroviar, din 5 în 5 ani, a realizat hărțile strategice de zgomot și planurile de acțiune, pentru traficul feroviar, an de referință 2016 (conform cerințelor legale), pentru:

a) Căile ferate principale - tronsoane de cale ferată cu trafic mai mare de 30.000 de treceri de trenuri pe an: 1. București Nord-Brazi; 2. Ploiești Vest-Predeal; 3. Ploiești Sud-Buzău; 4. Fetești-Constanța; 5. Roșiori Nord-Filiași;

b) Căile ferate/ căi ferate principale din interiorul aglomerărilor: București; Iași; Cluj Napoca; Timișoara; Constanța; Craiova; Galați; Brașov; Ploiești; Pitești; Bacău; Oradea; Botoșani; Brăila; Buzău; Târgu Mureș; Sibiu; Arad; Baia Mare; Satu Mare.

➤ Hărțile strategice de zgomot privind traficul feroviar au fost aprobate prin Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 1337/26.09.2019 - publicat în Monitorul Oficial nr. 852 din 22.10.2019. Acestea sunt disponibile în format electronic pe pagina de internet a Companiei Naționale de Căi Ferate "C.F.R." - S.A, la adresa <http://www.cfr.ro>, secțiunea **Protecția Mediului/hărți strategice de zgomot**.

➤ Planurile de acțiune cu măsurile de reducere a zgomotului produs de traficul feroviar pentru căile ferate au fost aprobate în anul 2021 prin Ordinul Ministrului Transporturilor și Infrastructurii nr. 411/24.05.2021 - publicat în Monitorul Oficial nr. 555/28.05.2021. Acestea sunt disponibile, împreună cu hărțile de zgomot, în format electronic, pe pagina de internet a C.N.C.F. "C.F.R." - S.A., la adresa <http://www.cfr.ro>, secțiunea **Protecția Mediului/hărți de zgomot/planuri de acțiune**.

Conform cerințelor legale, Planurile de acțiune ale hărților strategice de zgomot/hărțile strategice de zgomot, după aprobarea prin Ordin al Ministrului Transporturilor și Infrastructurii se transmit Comisiei Europene.

În contextul crizei politice din țara noastră și a pandemiei de Coronavirus nu au fost promulgate până la sfârșitul anului 2021, prevederile legislative: Ordinul comun al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor pentru aprobarea căilor ferate principale, precum și modificările și completările Legii nr.121/2019, prin care se stabilesc obligații suplimentare pentru C.N.C.F."CFR" S.A., privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant. Datorat acestui fapt, compania nu a putut realiza achiziționarea serviciului privind "Elaborarea hărților strategice de zgomot și planurilor de acțiune, pentru căile ferate " pentru etapa următoare, având în vedere cerințele legislative privind obligativitatea cartării zgomotului feroviar din 5 în 5 ani prin elaborarea de hărți strategice de zgomot și planuri de acțiune care cuprind măsuri de reducere pentru zgomotul provenit de la traficul feroviar. Această situație a generat decalarea termenelor de elaborare/predare a hărților strategice de zgomot către autoritățile de mediu.

II.1.2 Aer/emisii

Sectorul feroviar este recunoscut la nivel mondial drept cel mai eficient mijloc de transport din punct de vedere al emisiilor, însă este necesară conștientizarea responsabilității reducerii consumului specific de energie, respectiv a emisiilor, în principal al celor cu efect de seră, rezultate din activitatea de transport feroviar.

Prin Hotărârea de Guvern nr. 1076/04.11.2021 pentru aprobarea Planului național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021—2030 (PNIESC) se propune dezvoltarea prioritară a transportului feroviar și integrarea intermodală a acestuia cu celelalte moduri de transport prin implementarea, până în 2030, a unei „rețele primare” TEN-T multimodale și complet funcționale la nivelul întregii UE, a unei rețele de calitate înaltă și de mare capacitate până în 2050 și a unui set corespunzător de servicii informaționale”. Compania noastră prin Strategia de dezvoltare a infrastructurii feroviare 2021-2025 și Master Plan General de Transport are propuse spre implementare proiectele: „Electrificarea și modernizarea liniei de cale ferată București – Giurgiu”; „Electrificarea și modernizarea liniei de cale ferată Craiova – Calafat”; „Electrificarea și modernizarea liniei de cale ferată Constanța – Mangalia”, ”Electrificarea și modernizarea liniei de cale ferată Cluj Napoca – Oradea – Episcopia Bihor”.

Avantajele ecologice ale transportului feroviar (călători și marfă), având în vedere poluarea atmosferică:

- gradul redus de poluare a mediului în raport cu celelalte moduri de transport;
- consumul energetic redus, comparativ cu alte moduri de transport;
- intervenții minime în peisajul natural, permițând conservarea acestuia;
- oferă posibilități pentru dezvoltarea de facilități și tehnologii în transportul multimodal.

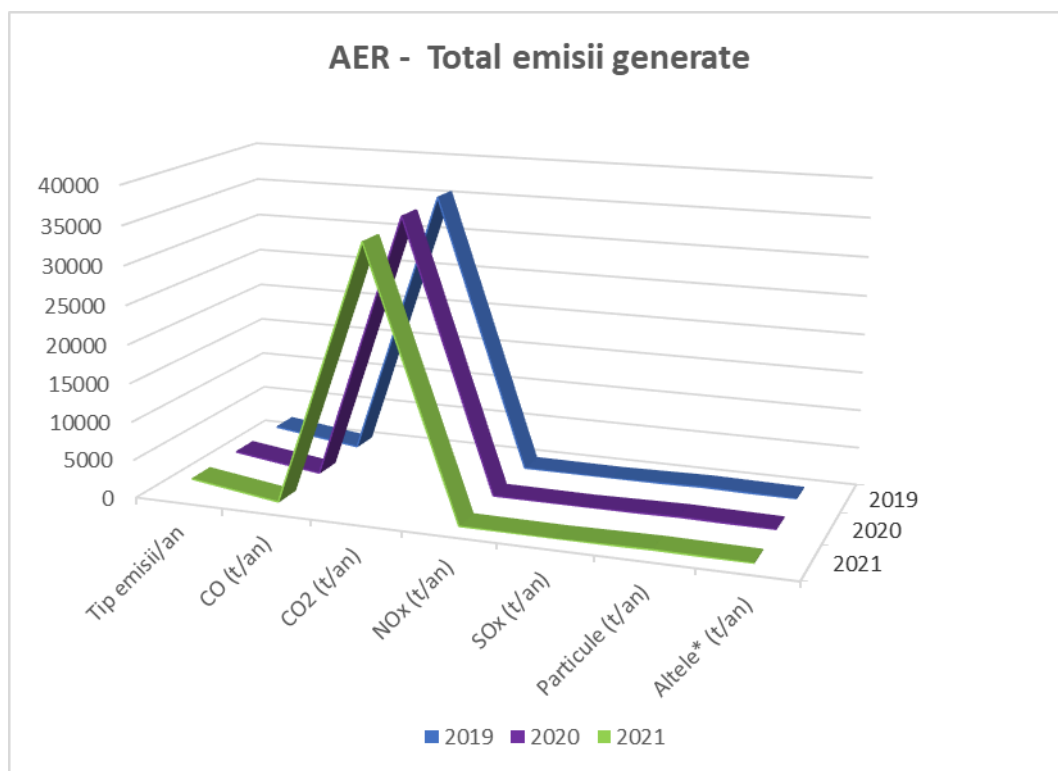
În ceea ce privește emisiile GES *transportul feroviar este responsabil pentru doar 2% din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră din sectorul transporturilor, comparativ cu 73% provenite din sectorul rutier*. Altfel spus, transportul rutier generează costuri de 36 ori mai mari decât transportul feroviar pentru compensarea efectelor produse de emisiile GES.

Aceste date conduc către concluzia că, în scopul consolidării siguranței energetice este rațional să fie promovate moduri de transport eficiente energetic, în principal bazate pe energie electrică. În acest context, concluzia este că *promovarea prioritară a transportului feroviar reprezintă un instrument eficient de consolidare a eficienței energetice a sistemului național de transport*.

În conformitate cu prevederilor H.G. nr. 267/2019, Sucursalele Regionale de Căi Ferate raportează la autoritățile de mediu teritoriale, datele necesare pentru inventarul național al emisiilor de gaze cu efect de seră, INEGES – instrumentul de raportare a emisiilor antropice de gaze cu efect de seră estimate la nivel național, în conformitate cu prevederile Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, UNFCCC, ale Protocolului de la Kyoto, ale deciziilor subsecvente asociate acestora.

În anul 2021, emisiile rezultate din arderea combustibililor pentru surse staționare și mobile, estimate în funcție de consumurile de combustibili ale C.N.C.F. „CFR”- S.A. au totalizat 35.040 tone, față de 36.081 de tone în anul 2020, rezultând o scădere a emisiilor rezultate din activitatea companiei noastre.

Diferite categorii de emisii rezultate din activitatea companiei noastre sunt prezentate mai jos:

* în categoria altele au fost incluse emisii de: metan, protoxid de azot, diverși poluanți organici persistenți

II.1.3 - Sol

➤ **Gestiunea deșeurilor**

Activitatea privind gestiunea deșeurilor este urmărită în mod prioritar în temeiul Ordonanței de Urgență nr. 92/19.08.2021 privind regimul deșeurilor și H.G. nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor. Situația deșeurilor produse în 2020 și a celor valorificate/eliminate este prezentată în **Anexa nr. 1** – „Evidența deșeurilor în perioada 01.01.2021 – 31.12.2021”.

➤ **Asigurarea salubrității**

Sucursalele Regionale C.F. întâmpină greutăți pentru menținerea stării de salubritate din cauza depozitelor de deșuri necontrolate din zona de siguranță feroviară, astfel se depun eforturi majore și se consumă resurse financiare, materiale și umane pentru menținerea stării de salubritate generale a terenurilor infrastructurii feroviare. Zonele de protecție CF sunt afectate de depozitarea deșeurilor de orice fel, în special menajere, aruncate de către locuitorii riverani zonelor căi ferate.

Măsurile întreprinse de CFR SA pentru salubritatea zonelor sunt igienizarea suprafețelor cu personal propriu; ridicarea deșeurilor cu firme specializate; adrese către primăriile din zonele afectate; planuri de salubritate. Însă se mențin, zone sensibile privind salubritatea unor amplasamente ale C.N.C.F. „CFR” – S.A. cu pondere în jurul orașelor mari unde este necesară urmărirea permanentă a stării de curățenie.

La nivelul anului 2021, s-au încheiat 361 contracte de salubritate, pentru un număr de 479 subunități și 98 contracte de salubritate, pentru un număr de 280 subunități C.N.C.F. „CFR” – S.A.

➤ **Controlul vegetației**

S-au erbicidat cca. 8310 km de cale ferată, din care 2448 km în stații și o suprafață de 221.357 mp, metoda utilizată fiind stropire cu pompa și cu instalația de pulverizat pe dreșina, folosind erbicide. Suprafața totală pentru care au fost realizate defrișări/cosiri de vegetație este de 2.703.749 mp.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 62/2018 și HG nr. 707/2018, S.R.C.F. 1 - 8 au efectuat acțiuni ample de combatere a buruienii ambrozia, pentru care s-au executat lucrări de erbicidare, cosire, etc., în perioada stabilită de prevederile legale în vigoare, măsurile realizate au fost comunicate autorităților cu atribuții în domeniu.

II 1.4. - Apă

Consumul de apă raportat în anul 2021 a fost de cca. 689 mii mc., comparativ cu cca. 741 mii mc raportați în 2020. C.N.C.F. „CFR”- S.A. deține ca sursă proprie locală de apă un număr de 435 fântâni, din care 50 au apă potabilă și 17 castele de apă.

Ape uzate

Apele uzate rezultate din activitățile desfășurate în unitățile feroviare sunt în marea majoritate supuse proceselor de preepurare în instalații aflate în administrarea comunităților locale. Monitorizarea caracteristicilor apelor uzate a fost efectuată de laboratoarele proprii de protecția mediului.

II.2 - Aspecte de mediu

Conform procedurii PS 0-6.1.2 „Aspecte de mediu”, Ediția 4, Revizia 0 s-au determinat aspecte de mediu ale activităților, produselor și serviciilor companiei, pe care le poate controla și cele pe care le poate influența, precum și impacturile asupra mediului asociate acestora, din perspectiva ciclului de viață pentru toate subunitățile (stații CF, secții CT/ L) în care se desfășoară procesele identificate.

Lista activităților cu impact asupra mediului este postată în portalul companiei la adresa: <http://appiasi/zonedelucru/SitePages/Pornire.aspx>.

La nivelul companiei sunt prevăzute acțiuni de tratare a aspectelor de mediu semnificative, riscurilor și oportunităților identificate, asociate activităților/proceselor desfășurate. Sunt luate măsuri de minimizare a aspectelor de mediu semnificative prin comunicarea aspectelor de mediu, instruirea salariaților, colectarea selectivă a deșeurilor generate, depozitarea controlată a deșeurilor și monitorizarea respectării legislației de mediu prin controale și audituri interne.

II.3. - Activitatea Laboratoarelor de monitorizare a factorilor de mediu

Laboratoarele regionale de Monitorizare a Factorilor de Mediu din cadrul Sucursalelor Regionale C.F. 1– 8, au efectuat determinări solicitate de autoritățile competente precum și în conformitate cu programele proprii de monitorizare adaptate activităților desfășurate, corespunzător cerințelor legale. Situația acreditării Laboratoarelor teritoriale de monitorizare a factorilor de mediu este următoarea:

- 3 laboratoare sunt acreditate RENAR: Cluj, Galați și Constanța; Domeniul acreditat: Încercări apă uzată, apă de suprafață, apă subterană, sol;
- 5 laboratoare nu au acreditare RENAR: București, Craiova, Timișoara, Brașov, Iași.

Unul din obiectivele specifice ale Biroului Metrologie și Protecție Mediului este prevenirea poluării elementelor și factorilor de mediu (apa, aer, sol, zgomot).

Numărul total al indicatorilor determinați de Laboratoarele de monitorizare a factorilor de mediu pentru: ape uzate, ape potabile, ape subterane, aer emisii/ imisii, sol, în anul 2021 este de 11907, din care 8475 pentru CNCF „CFR” - S.A.

Gradul de conformare cu cerințele legale pentru factorii de mediu monitorizați este 97%.

II. 4. - Verificări externe - Autorități/organisme cu competențe în domeniul mediului

Autorități/organisme cu competențe în domeniul mediului au efectuat în anul 2021 un număr de 92 verificări externe, derulate la Sucursalele Regionale C.F., finalizate cu documente de constatare. Au fost aplicate 2 avertismente și 7 sancțiuni contravenționale în valoare de 54,5 mii lei. Cu ocazia acestor verificări, autoritățile cu competențe în domeniu au emis somații/ notificări și au dispus atât măsuri cu caracter permanent, cât și măsuri cu termen (100 de măsuri, 87 dintre acestea fiind raportate realizate și alte 12 măsuri parțial realizate/în curs de realizare).

II.5 - Incidente/accidente de mediu

În anul 2021 nu au fost raportate incidente de mediu. Personalul implicat în activitatea SC a fost prelucrat prin instructajul periodic, analizele SC și școala personalului, privind modul de acțiune și avizare în caz de accidente/incidente de mediu.

II. 6 - Conformarea cu cerințele legale de mediu aplicabile

Sunt determinate obligațiile de conformare referitoare la aspectele de mediu și prin intermediul BMPM se actualizează documentația privind legislația nou apărută sau modificările legislației aplicabile în „Lista cerințelor legale de mediu și a altor cerințe aplicabile”, actualizată permanent.

Conformarea cu cerințele legale și alte cerințe privind mediul la structurile C.N.C.F. ”CFR” – S.A., este urmărită și evaluat gradul de conformare cu cerințele legale și alte cerințe privind mediul.

CNCF „CFR” – S.A. urmărește realizarea măsurilor dispuse de autoritățile competente în domeniul mediului; pentru evitarea amenziilor sau alte costuri pentru remedierea daunelor pentru poluările produse de operatorii feroviari, cu majoritatea operatorilor feroviari au fost încheiate convenții privind protecția mediului. Aceste convenții sunt anexă la următoarele contracte:

- contractul de acces pe infrastructura feroviară încheiat cu operatorii privați (anexa 5d din Documentul de referință al Rețelei CFR, publicat pe site-ul companiei);
- contractul cadru de exploatare a liniei ferate industriale, aprobat prin Dispoziția Directorului General al C.N.C.F. „CFR” – S.A.;
- contractele de închiriere secții neinteroperabile care includ ca anexă convenția privind protecția mediului;
- contractele de închiriere spații/terenuri aflate în domeniul public sau privat al C.N.C.F. „CFR” – S.A.

II.7 - Informația publică privind mediul

C.N.C.F. „CFR” - S.A. asigură transparența informației publice conform prevederilor H.G. nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare.

CFR SA pune la dispoziția publicului informațiile privind mediul, acesta este publicată pe site-ul companiei la adresa www.cfr.ro/dezvoltaredurabilă/protecțiamediului/informatiidemediu .

Compania răspunde la solicitările de informații ale părților interesate (management, MTIC, autorități de mediu, INS, clienți, furnizori, public, organisme internaționale, etc.) pentru probleme de mediu; furnizare, la cerere, documente cu clauze de mediu pentru a fi incluse în documentele care se încheie cu furnizorii și clienții.

III. Propuneri de îmbunătățire a activității:

- Continuarea acțiunilor de unificare și simplificare a documentației sistemelor de management implementate la C.N.C.F. „CFR” – S.A., într-o abordare integrată, acolo unde este posibil (o singură procedură, pentru o cerință comună mai multor sisteme de management);
- Îmbunătățirea eficacității proceselor prin stabilirea și prioritizarea obiectivelor specifice și a indicatorilor de performanță (conform cerințelor „S.M.A.R.T”- specifice, măsurabile/verificabile, adecvate, realiste, temporale/ accesibile);
- Implementarea măsurilor de reducere a zgomotului feroviar, ce revin C.N.C.F. „CFR” – S.A., cuprinse în planurile de acțiune pentru căile ferate. In scopul prioritizării acestor măsuri privind reducerea zgomotului provenit din traficul feroviar și includerea lor în Strategia de dezvoltare a infrastructurii feroviare.